

760

Українське весілля

ПЕСА НА IV. ДІЇ

Зібрав, уложив і доповнив

СМан.

BUENOS AIRES

1944.

Українське весілля

ПЕСА НА IV. ДІЇ

Зібрав, уложив і доповнив

СМан.

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ

«ПРОМІНЬ»

QUEDA HECHO EL DEPOSITO QUE PREVIENE LA LEY

Todos los derechos reservados.

Авторські права застережені.

ПОТРІБНІ РІЧИ :

ДІЯ I-а: ХАТА

Ліжко застелене високо з подушками, стіл, 4 лавки, 1 ослін, образи на стінах, піч, лопата, коцюба, барвінок на столі, пятираменна деревляна квітка, квітка з черв. биндою для дружби молодого, тарілка з водою, тарілка зо сиром, кропило з барвінку, 1 фляшка з медом до пиття, 2 фляшки з горівкою, гуски, 12 бинд різно-кольорові, 2 хліби, білий обрус, 2 чарки.

ДІЯ II-га: ПОДВІРЯ З РОГОМ ХАТИ.

Хустка при боці молодого, хусточка для дружби, тарілка з водою, кропило з барвінку.

ДІЯ III-та ХАТА

Декорація 1-шої дії, 2 хліби, покраяний хліб на столі, 2 збанки, бочілка пива з піпою, 4 склянки, 2 чарки, полумисок з печеню, хусточка для дружби, хусточка для дружки, коровай з квіткою, рантухом, вінком і з 5-ма яблуками на кінцях квітки, великий ніж, 4 тарілки, 4 кошики, 20 гусочок, 2 фляшки, 2 чарки для свавів, шабля.

ДІЯ IV-та ХАТА

Декорація III-тої дії, лише переставлена, на столі збанок, 2 фляшки, 2 склянки, 2 чарки, кибалка, очіпок, хустка при боці молодого.

СТРОЇ :

Жінки в очіпках, в хустках, в запасках, в коротких кацабайках. Дівчата в хустинках, в косах завязана бинда; хлопці в жупанах без поясів і в шапках входять до хати, в хаті здіймають шапки і тримають їх в руках. Жонаті в свитах перевязаних поясами, шапка молодого завітчана квіткою на якій блищить позлітка. На шиях жінок червоні коралі, на дівчатах — намисто. Загально: давні українські строї.

ХАРАКТЕРИЗАЦІЯ :

Жонаті з вусами і в перуках з довгим волоссям, староста лисий.

ДІЄВІ ОСОБИ:

СТОРОНА МОЛОДОЇ:

Молода
Батько
Мати
Господиня
Староста
Дружба
1-ший маршалок
2-гий маршалок
1-ша дружка
2-га дружка
Брат
1-ша сваха
2-га сваха
3-та сваха
4-та сваха
1-ша дівчина
2-га дівчина
1-ший хлопець
2-гий хлопець
Дівчата, хлопці, гості, музики.

СТОРОНА МОЛОДОГО:

Молодий
Батько
Мати
Дружба
Світилка
1-ший маршалок
2-гий маршалок
1-ша сваха
2-га сваха
3-та сваха
4-та сваха
Гості, музики.

ДІЯ І.

Хата сільська в давнім українським стилію.

ЯВА 1.

За столом сидять дівчата, коло печі на лавках,
старші жінки

(Входить дружба з квіткою)

Д р у ж б а: Слава Ісусу Христу! Хай Христос і Божа Ма-
ми благословлять отцю квітку і вінок на ню з бар-
вінку, щоб в добрий час весілля почати! (встромлює
квітку у хліб, що на столі).

М а т и: (кропить водою зілля, що на столі)

Г о с п о д и н я: Починайте дівчата і спішіться, дурно не
вертіться!

Д і в ч а т а і ж і н к и: Благослови Божейку
І ти, рідна матейко,
Щей Пречиста Мати —
Віночок починати!
Плетися віночку гладко,
Як чорвонеє ябко,
Бо то піде між люди —
Наша славонька буде!

Д р у ж к а: А плетіть дівчата рівненько, щоб радувалосьь
Ганусі серденько!

Д і в ч а т а: Є у лузі калина,
Білим цвітом зацвила,
Пішли Гані дружки рвати —
Не далася їм зломати!
Пішла Гануся, вирвала квітку
З калиноого цвітку;
Принесла до світлойки
Між красні дівойки.

Положила на столойку.
Батейку - сокойку!
Чи буду я така,
Як калиночка тая?
Ой будеш, донечко, будеш,
Поки у мене будеш,
Як підеш від мене —
Спаде красойка з тебе;
Спаде з тебе красойка,
Як з травиці росойка;
Спаде з тебе красиця,
Як з травиці росиця!
(Гануся іде на перед сцени і плаче)

Г о с п о д и н я: Ах ти пісне, пісейко,
Нащо зранилась Ганусі сердейко?

В с і п і д х о п л ю ю т ь: Ой не плач Ганусейко,
Пок в тебе є батейко,
Він тебе оборонить,
Від злого охоронить!
Ой не плач чепурнейка,
Пок в тебе є матейка!
Вона за тобов обстане,
Чару - ліку дістане!

(Гануся іде до батьків, що сидять на лавці а ті її голублять)

Д р у ж б а: Ой ви, жінки, цокотухи,
Всі подібні до свекрухи,
Що без бритви тебе голить,
А язичком все лиш колить!

Г о с п о д и н я: Накинувся, та не в час,
Наш пан дружба на всіх нас!
Своє право забуває,
Що звичай йому вкладає!
Як з вінком вже на плечі —
нас заставиш до печі;
Пок ми в праві — ти лиш слухай
і язиком тим не рухай!

Д р у ж б а: (махнув рукою і присів на ослоні) Нехай
поки буде так!

(Гануся, батько і мати виходять до другої кімнати)

Г о с п о д и н я: Ви, дівчата, не слухайте надутої цяці!

Його язик свербить, бо сухо в горлянці! Ви співайте і кінчайте!

Дівчата: Над водою черешенька

З ягідками,

Там гуляла Ганусейка

З панянками!

Вийшов Івась полювати

На куниці,

Зловив Ганю, замкнув її

До світлиці.

А я тії ягідоньки

Тай обірву,

Як гуляла з панянками,

Так і буду!

Не pozwoliть Івась Гані

Ягід рвати,

Не pozwoliть з панянками

Тай гуляти!

Жінки: Ой скочу я тай в городець

На хвилю,

Тай нарву я у запаску

Барвінку;

Вплету з него я віночок,

Як рожу,

Кругом свої головоньки

Обложу.

Ходить буду з ним я всюди,

Як пава,

Щоб про мене добра неслась

Тай слава!

1-а сваха: Дівчата! А багато ще вам бракує до кінця? Спішіться! Котра скорше заплете свій прут — та скорше і замож вийде!

1-а дівчина: Хіба замож треба спішитися? О, ще те поліно не згоріло, що мені буде по голові летіло!

Дружба: Кажуть, що як чоловік жінки не бє, то в ній утроба гние!

Маршалок 2.: Хто ся чубить — той ся любить!

2-а сваха: Судженого конем не обідеш! Дівчина може навіть і в гадці того немає, що хтось вже коло неї кружляє і свої сіти наставляє.

3-а сваха: Ая! Спаде на тебе, як той яструб, тай пиши — пропало!

2-а дівчина: Не знаю, як хто! А я нелюбому не дамся зловити!

Дружба: Ой, дзиго, не кажи гоц, поки не перескочеш!

4-а сваха: Легко її таке казати, коли любий жених заглядає до хати! (шепчеться з жінками)

2-а дружка: Ет, що там бовтати! Краще свіпати:

Тече річейка та невеличейка
Із новими кладойками,
Ой туди ішла Гануся пишна
Зо своїми дружейками.
Наперед неї батейко єї
Із повними шклянкойками,
Ой частуйжесь моя дочейко
Зо своїми дружейками!

Вона із жалю, тай з великого,
Залялася слізойками,
Як частувалась, тай вже в останне,
Зо своїми дружейками.

ЯВА 2.

(Входять: батько з фляшкою меду, мати з гусками а Гануся з тарілкою сира)

Господиня (з білим обрусом в руках): А що, не казала я, що так буде, що вас застукують люде?

Дружка: Не застукали нас, тіточко, не застукали, — ми свою роботу вже сколупали!

(Дівчата прятають зо стола, господиня застелює стіл обрусом)

Батько (ставлячи на стіл мід): Пийте дівчата і веселіться, за добру долю до Бога моліться!

Мати (висипаючи з запаски гуски): Лупайте ці гусойки, добрі люде, хай моїй Ганусі тай добра доля буде!

Гануся (ставить на стіл тарілку зо сиром і відходить)

Дівчата: Здрігнулися лави, стіни,
Де паняночки сіли,

А ще більше здригнуться,
Як медойку напються.
(мовчанка — павза)

Далисьте нам їсти, пити —
Нема кому припросити.

Ганусейка молодейка,
Щей до того пишнейка,
Боїться похилитись,
Дівчат припросити.

Гануся (підходячи до стола, кланяється тричі і за кожним уклоном): Просим, вашеце,—живіться!
(дружка частує дівчат медом, ломлять гуски і їдять сир)

1-а сваха: А знайте дівчата, що котра з вас скорше переверне порожню тарілку до гори дном — та скорше заміж піде!

(з надвору заграли музики, в хаті всі заворушилися)

Голоси: Вже музики йдуть!

ЯВА 3.

(входить маршалок 1-ший з музиками)

Маршалок: Добрий вечір тобі Ганю,
Ганю - Ганусейчо,
Музик в хату казав ввести
Твій рідний батейко.
Я маршалок, все послушний,
Добре звичай знаю,
З музиками тебе Ганю
Щиренько витаю!

(кланяється)

Ви, музики, грайте, грайте,
Спочивку не майте —
Нашій Гані молоденькій
Жалі розганяйте!

(музики грають).

Господиня: Геть лопата, коцюба,
Як музики в хаті,
Поки дівки за столом,

Йдім, дружбо, гуляти !
(гуляють, припліскують і приспівують)

А наш дружба файний пан,
Файна господиня,
Він надів новий жупан,
В неї фартушина !
(за кулісами чути спів, музика втихає)

Виріс в лісі, в диво людям,
Явір зелененький,
Іде в хату молодії
Гість — жених миленький.

Йде скромненько, без почоту,
З скромними дарами,
На пращання молодії
Із її друзками !

ЯВА 4.

(Входить молодий з друзбами; один дружба з двома фляшками горівки, другий з квіткою, перевязаною червоною биндою)

1-ий д р у ж б а: По ріднім, українським звичаю, вас всіх я щиро вітаю: Слава Ісусу Христу! (кланяється всім) Стискаю лиш руку дружбі (стискає), бо ми собі брати по службі !

Д і в ч а т а: Івасейку серце,
Дай горівоньки з перцем,
Ой чи з перцем, чи не з перцем,
Аби була з щирим серцем !

(дружби молодого частують — один дівчат, другий старших)

Д р у ж б а (пе до дружки і співає коломийку):
Сидить дружка за столом
Тай ся запишила,
Її мати годувала
Здохлими мишима !

(випиває)

Д р у ж к а: А пан дружба, як когут,
Наїжив чуприну,
Йому мати тай давала

Здохлую конину! (сміх)
(випиває)

після частунку всіх дівчат, що за столом)

Дівчата: Встаньте панянки, встаньте,
Чесць Богу і дяку дайте!
Дякуйте наперед Богу,
Цілуйте Ганю небогу!
За честь, за хліб, медойки,
За ті любі бесідойки!

(Виходять з-за стола, хрестяться до образів, цілуються з молодою.
Підчас того наповняється хата хлопцями, музики грають один танець,
підчас якого танцюють і співають коломийки на переміну)

- 1) Я ьсїлля люблю, люблю,
На них все буваю,
Дівчиноньки миленької,
Собі тай шукаю!
- 2) На весїлля я йду знову,
Щоб лиш тай напитись,
А опісля, як п'яненко,
Щоб з хлопцями битись.
- 3) Нема краси в цілїм світі,
Як на Україні,
Гарні хлопці, кращі дівки,
Пухкі господині!

(По танці, дружба молодої ставить ослін посеред хати)

Брат (підходячи до молодої): Сестричко рідненька,
прости братейку, що на ослін тебе саджає, твою зо-
лоту косу розплітає! (садовить її до трьох разів на
ослін і розв'язує стяжку з коси молодої, приступа-
ють дружки і розплітають, при тім співають):

Чешися Ганусю, чеши
А нам медойку лиши;
Ти будеш ся чесати,
А ми будемся частувати.

(по розчесанню, батько бере вінок з стяжками, кладе на хліб, обхо-
дить ним дочку тричі, відтак мати бере вінок з його рук і кладе на
голову молодої, при чїм співають):

Ой слава матінко, слава,
Донька в вінок ся вбрала,
По ночах, хотяй ходила —
Віночка не згубила;

По ночах, хотяй гуляла,
Таки в вінок ся вбрала.

(по пісні молода кланяється батькам, що займають її місце на ослоні)

С п і в : Золотее зерненько

Стіну бє,
Ой перший раз Ганусейка
Поклін бє.

Поклонися батькам своїм
По сто раз,
Не рік тебе годували
А весь час.

Над тобою слъози ляли
І не раз,
Аж поклону дочекались
У сам час!

(Гануся, поклонившись батькам тричі, цілується зі всіми присутними
і з двома друзками відходить просити на весілля в супроводі
музик, при чім співають):

Наша Ганя, Ганусейка,
Всім радість розносить,
Їде в село з дружейками,
На весілля просить.

КУРТИНА.

ДІЯ II.

Подвіря перед хатою; під вікном хлопці і дівчата; зо середини хати чути спів :

Ой наша Ганусейка,
Тай раненько встала,
Шлюбное одівейко
На себе вдягала.
Шлюбное одівейко,
Щей з мірту віночок,
Кланялась батейкам,
Ляла сліз струмочок.

ЯВА 1.

(Входять: молодий з друзбами, маршалками, світилкою та свахами, починаючи співати ще за кулісами):

Понад край калинойка,
На середині вишненойка,
Там кує зозулейка,
Там наша Ганусейка.
(на сцені)

Вбирайся Ганусейко
В шлюбное одівейко,
Бо ми ся повбирали,
По тебе приїхали.

ЯВА 2.

(З хати виходить дружба)

Д р у ж б а молодого: Слава Ісусу Христу !
„ молодой: На віки слава !

„ молодого: Скажіть, будь ласка, добрі люде,
нам заблукавшим, чи то в тій хаті живе куни-
ця - красная дівиця, що раненько встає, ясні
очі россою вмиває і нашого мисливця - моло-
дого виглядає?

Д р у ж б а молодої: Що в тій хаті, живе куниця, сиріч
дівиця, то так! Але чи вона раненько встає і
молодого виглядає, то ми того не знаєм! По-
стрівайте, ми запитаєм!(іде в хату)

„ молодого: Ходім Іване в хату, бо як зараз не
ввійдем, то нам замкнуть двері перед самим
носом, а тоді прийдеться далше блукати, но-
чей не досипляти, та другої куниці шукати
(ідуть всі в хату).

(з хати чути спів)

- 1) Ах ви, мисливці, зрадливці
Зранилисье серце куниці.
Тепер ви її лічите
Поруку батькам зложіте!
- 2) Присягни батькам поклоном,
Ще перед шлюбним троном;
Присягни перед образами,
Що йтимеш Божими стежками!

1-ша дівчина: Як Гануся плаче!

Дівчата: Бідненька!

1-ший хлопець: Та вам за плач, як дідові в празник
за борщ!

2-га дівчина: Язикатий!

2-гий хлопець: Розступіться, бо вже виходять!
(гурт іде в противний бік)

ЯВА 3.

(Виходять: батько з двома хлібами, молода з дружкою, молодий з
дружбою, мати з свяч. водою, гості і музики, що грають. Дружба
молодої дає парам тримати хусточку за роги, батько обходить їх
тричі а мати їх кропить водою, при тім співають):

Кропи нас матінко свяченою водою
Та благослови нас доброю долею.

(молода плаче)

(відходять до шлюбу, співаючи, лишаються батьки і дехто з родини)

Дівчата: Ой вже наша Ганусейка
До шлюбоньку іде,
Більше з нами гулятойки
У вечір не вийде!

Хлопці: Нащо її виходити,
Буде милий в хаті,
Там їй буде веселейко,
Як мишці в загаті!

Р а з о м: Ми всі рівнож незабаром
На такий шлях станем —
І співати, гулятойки
Навсе перестанем!

КУРТИНА.

ДІЯ ІІІ.

Декорація 1-шої дії; стіл застелений обрусом, на яким приготовано до їди; перед дверми, в хаті, стоять батьки з хлібом в руках; ще перед піднесенням куртини чути спів, за спеною:

Отворіться ворітойка
Широко, широко,
Бо віжджає Ганусейка
З миленьким при боку!
Отворіться хатні двері,
Вийдіть музичейки,
Привітайте шлюбну пару,
Тай шлюбні гостейки!
(музика акомпанює)

ЯВА 1.

(Отвираються двері й в дверях співають):

Ой го́я, маті́нко, го́я,
Бо я вже не твоя!
Я вже того пана,
До смерті з ним звязана.

(Входять молоді, цілують хліб і руку батьків, ті стукають їх хлібами в чоло, говорячи: благословляєм вас зі шлюбом! Староста сажовить всіх тих, що прийшли від шлюбу, за стіл)

С т а р о с т а: Сідайте за стіл! Що дадуть кушайте, за решту вибачайте, та нам дорого часу не забирайте (всі сідають).

С т а р о с т а (пе до дружби молоді): Пю до тебе дружба, щобись був рухливий в службі, вів весілля, як звичай велить, а не так, як язик свербить, та в животі вертить, себе поминай а за гостей більше дбай (випиває).

Д р у ж б а (приймає): Спасибіг, вашеце старосто! Та не думай, що то так воно просто бути рухливому в слу-

жбі, забуваючому про себе, дружбі, коли тебе всі
бють по чубі, а тобі сухо у губі! Після мене-то воно
так: ти, дружбо, за всім пантруй, а себе пильнуй
(сміх! відтак дружба частує всіх, що за столом, гос-
подиня ставить печеню, всі їдять, музики грають і ті,
що на хаті, танцюють, співаючи коломийок)

- 1) Нащож мене віддаєте,
мої рідні мамо,
Хтож вам піде по водоньку,
Як встанете рано ?
- 2) Ой дівчино, дівчинонько
Тось ми до вподоби,
Та не кажуть люди брати —
Не маєш худоби.
- 3) А я їхав з Тернополя,
Горіла тополя,
Ліпше мати гарну жінку,
Як сім моргів поля.
- 4) А наш Івась жінку має,
З нею все воркує,
Він до неї лиш підступить,
А та вже цілує.
- 5) Наша Ганя, Ганусейка,
Запишилась дуже,
Вже ю милість розбирає
І під серцем струже! (сміх)

(Гості встають, хрестяться до образів і виходять з-за стола)

Д р у ж б а: молодого: Дякуєм за хліб, за сіль батькам і
господині, дружбі за частунок а старості за шацунок!
Як ще час позволяє — то хай наш молодий з моло-
дою погуляє.

(Дружба дає знак, музики грають, молоді гуляють і дехто з гурту
молодого, решта припліскують і приспівують)

М а р ш а л к и: Гарна пара Івась Ганя
Аж любо дивитись
Нас оскома огортає,
Щоб також женитись !

Д р у ж б а: Та оскома, оскомонька,
Скоро тай розстає,
Як жіночка та любенька
За чуба схапає.

С в а х и: А ви, мужі, милисенькі,
Святі та невинні,
Від когож то ті пухкенькі
Наші личка сині?

Д і в ч а т а: Наша Ганя Івасейко
Все любитись будуть,
Що їх щасттю, добрій долі
Позавидять люде.

С т а р о с т а (до дружби молодого): Час вам, вашеце,
вже відїжджати а нам нашу молоду на посад саджа-
ти! (виходить молодий зо своїми, в супр. музики)

ЯВА 2.

Ті без гостей молодого

(По відході молодого ставлять ослін перед столом, на яким сідають
батьки з хлібом на колінах, староста коло батьків, дружба коло
молодої з друзками)

Д р у ж б а: Позвольте вашеце, пане старосто, наш закон
сповнити і бажання нашої молодой вдоволити. Наша
молода, отцих батьків донька, хоче до ніг їм впасти
й подяку за все скласти; благословеньства Божого і
їхнього просити, бо вже час на посад її садити. Ва-
шеце просим — позвольте! (кланяється)

С т а р о с т а: Ми раді ваші бажання сповнити, просим
підходити! Батько і мати тебе Ганусейко благосло-
вляють, щастя і долі тобі бажають! Кланяйся бать-
кові і неньці по тричі, відтак сестриці, братові, дру-
жейкам твоїм і всім своїм!

(Гануся кланяється а всі співають):

Грайте музики різко,
Кланяйся Ганусейко низько;
Кланяйся, кланяй,
Аж до ноженьків падай
Отцеві, матіноньці
І всій своїй родиноньці!

(після того):

Ой летіли білі гуси
Понад сад,

Ой кликали Ганусейку
На посад.
Ой щож бо вам білі гуси
До того,
До мого посадоньку
Славногo ?

Ой маю я неньку, батька
рідного
Тай до мого посадоньку
славногo !

(музика підчас того грає)

(Дружба подає хусточку молодій і дружкам і, при супроводі музик, засаджує їх за стіл; за стіл сідають всі дівчата. Староста шепче на ухо маршалкові, той виходить і зараз же верває з короваєм)

Маршалок 2. (з короваєм перекручується по хаті тричі, при чім співає):

Всі на боки розступіться
А ви, дружбо, встаньте,
На всі боки поклоніться
І ножа дістаньте !
Вложіть рантух і віночок,
Сплетений з барвінку,
Вкрайте кожному кусочок
Короваю в жмінку !

(Ставить коровай на стіл, староста здійсмає з короваю рантух, перев'язує ним навхрест дружбу а на плечі вкладає вінок)

Староста: Вбираю тя, пане дружбо, в відзнаки весільні, сповняй чесно свою службу, звичаї прадідні !

(Підчас того приграє музика, всі плещуть, дружба кланяється на всі боки й сідає напроти молодої)

Маршалки: А наш дружба обняв службу,
Поважно сідає
Та зпідлоба у бік дружки
Чогось поглядає !

Дівчата: Наша дружка моторненька,
Бистре око має,
На рух ножа, в руках дружби,
Пильно уважає !

(Дружба здійсмає з короваю квітку, встромлює її у хліб, хрестить коровай ножем тричі і в мент, коли заміряється встромити в коровай ніж, дружка накриває хусткою; всі пильно слідять за тим)

Дружка: Спізнились! Давайте викуп, пане дружбо!

Дружба: Та хто таке видав, щоб я викуп тобі тай давав! Бери хустку а то проколю ножем!

Дружка: Проколите — шкандалу натворите, підете в відставку із глумом в добавку!

Маршалки: От таки, таки попався,
от таки, таки попався!

Дружба: Щоб я, дружба, тай піддався? Ніколи!

Староста: Не горячись а до шкатулки берись, а ні, то йди з дружкою на торг, може дасть у борг!

Дружба: А скільки ти правиш, песя дівко?

Дружка: Не ображайте а шкатулку витягайте і платіть, як гідности вашій пристало!

(дружба витягає монету, кладе на тарілку, наливає пива,
кладе гуску і подає дружці)

Дружка: За мало!

Дружба: Бери, а то не дам ніц!

Дружка: То підете пріч!

Дружба (докидає): На це прийдеться мені робити аж цілих три дні!

Дружка: (заглядає): За пядесять шагів? Пускаєте дурман, чи у праці ви дійсно такий туман (загальний сміх).

Дружба: (пошкрабавшись в голову, витягає карбованця) На і вдався ним! Більше недам ні шага!

Дружка: Скупендряга! (бере) Кінець нашій сварці, випиймо по чарці! (дружба і дружка пють)

Дівчата (припліскуючи):

Наша дружка з дружбов

Уже погодились

А на знак їх згоди

Пивонька напились.

(Дружба крає коровай на кусні; підходить батько зо збанком пива, ставить на стіл а гроші кидає в тарілку)

всі: Ой Ганусю, Ганусейко,

Тато тебе дарує

Ой що має, то те дає,

Доленьки не вгадає.

Батько: Дарую тя, моя доню щастям, здоровлям, щоби була здорова, як вода, весела, як весна а багата, як свята земля!

(Дружка наливає пива, дає молодій, та надпиває, доливає і дає батькові, цілуючи його в обі руки, той її в голову; батько надпиває а решту виливає в гору, позад себе)

Маршалки співають вівату :

Нащо мя даєте,
Мої рідні тату,
Хтож вам розвеселить
В неділеньку хату ?
В неділеньку хату
А в будний день ниву,
Нащож віддаєте
Мене чорнобриву ?
Віддаю тя доню,
Мене просять люде,
Моїй доні чесній
Всюди добре буде !

Мати: (та сама процедура а віват співають дівчата)

Дівчата: По садочку ходжу,
Барвінок збираю —
Чи не жаль вам мамо,
Що вас покидаю ?
Ой жаль мені доню,
Щож маю робити ?
Така Божа воля —
Треба їй годити !
Доня покорилась,
Мамі до ніг впала,
Залялась сльозами,
Як маму прощала.
Мама рідну доню
В чоло цілувала,
На пращання доні
Ті слова казала :
Будь покірна доню
Мужові, свекрусі,
Їх ласку зєднаєш,
Як будеш все в русі.
До мужа любенько,
До свекрухи смирно, —
Буде Божа ласка
А всім людям дивно.

Панянські розкоші
Треба забувати,
На завдання жінки
Треба пам'ятати.

Маршалок: Ану, хлопці, зберімся всі разом і хто тенором а хто басом, утнім вівату дівчатам!

Хлопці: Славно! Утнім, утнім!

Дружка 2.: Починайте, та вважайте, що і ми на язик гострі!

Хлопці: Плила качка плила,
Біла сороката
Взявбим тя дівчина,
Алесь небагата!

Дівчата: Хоч я небагата,
Та з доброго дому
Не дадуть мя тато
Дурневі якому!

Хлопці: Ой вкинь ти дівчино
Та камінь у воду
І, як він ісплине,
Оженюся з тобов!

Дівчата: Де ти дурню видів,
Щоби камінь сплинув,
Залицявся дурень, —
З гарбузом покинув!

Хлопці: Дивись ти дівчино
Кілько зір на небі,
Як ти їх полічиш —
Оженюсь на тобі!

Дівчата: Я зорів не злічу
Ані в день, ні в ночі,
Зак ти ся сженеш —
То вилізуть очі!

Хлопці: Посивієш дівко
Горда а бідненька,
Личенько поблідне,
Уста червоненькі!

Дівчата: Волю посивіти,
Ніж стратити гідність
І з дурнем до шлюбу
Стати лиш за бідність!

С ва х и : За городом качки пливуть
Каченята кричуть,
Вбогі дівки заміж ідуть
А богацькі плачуть!
Вбогі дівки заміж ідуть
З чорними бровами
А богацькі вдома сидять
З кіньми та з волами!

Маршалок 1-ий: О, як вже наші тітки вмішались, то
нам нема вже що робити, кричать нас, як перекуп-
ки на ярмарку!

Дружка: А бачите, що програли!

Маршалок 2-ий: Не програли а гонорово здались! Як
мудрійші, не хочемо заводити суперечок з вами, щоб
не дразнити нашої молоді. Краще подаруймо всі ра-
зом нашу молоду та заспіваймо їй вівату на працання!
(Хлопці і дівчата кидають в тарілку гроші і співають):

Ганусейко, серце,
Ми тебе даруєм,
Здоровлям і щастям
Щиренько віншуєм!
Щоб любов і згода
Між вами царила,
Щоби чужа хата
Була тобі мила!

Це тобі бажають
Хлопці і дівчата,
З якими гулялась,
Як буласть у тата!

(випивають, цілуються з молодію; дружба роздає коровай, дає
перше дівчатам, а хлопцям розносять маршалки)

спів: Наш дружба коровай крає,
Золотий ніжик має.
Що вкroїть, то до кишені,
Своїй жіночці - Ксені!
Бо його Ксеня за ним ходить,
Шестеро дітей водить! (Сміх)

Дружба (роздавши всім крім господині): Десь ту має
бути, най ся дає чути панни молоді коцюбийниця!

Господиня: Не вгадав! Не коцюбийниця а помийни-
ця, що вмиває всім писки, таким, як ти! (підходить і

дарує). Як даси ми короваю, то я тобі заспіваю.
Дружба: Короваю, шей кришок за твій гарний голо-
сок!

Господиня: А я з міста ішла,
Зпонеділкувала,
Під ліском з паничем
Підвечіркувала. (музика приграє)
Якби ти був добрий пан,
Давбись мені на жупан
А я тобі в осени
Валовини на штани.
(Випиває а решту виливає позад себе)

Дружба: Зачепив собі біду!

Господиня (закусуючи короваєм): Обтерися і ані
сліду! (сміх)
(Дружба встає і дарує молоду)

Маршалок 1-ий: Гей музики грайте, грайте,
Пан дружба дарує,
Якусь добру сміховину
З нас кожний почує.

Дружба: Ой ми: дружба, господиня,
На весіллю важні —
Вона пече а я краю,
Спечене уважно!
Вона кладе там ковбаску
Я маю кишені,
Вона кладе там ковбасу
Я — самі печені.

Не дивуйтесь добрі люде,
Прости гріхи попе —
В неї дітей ціла копа,
В мене тяж пів копи!
Тож ми разом тай злучились,
По весілях ходим —
Вона пече а я краю,

На своє виходим! (Сміх)

(пе з молодю, решту короваю з горівкою передає музикам, відтак
іде в танець з господинею). Підчас вівату музика вторує.

Маршалки: Наш пан дружба, господиня —
Добрі собі зілля,

Як у службі вони разом —
веселі весілля!
Господиня: На добраніч з кіньми на ніч!
А ви хлопці чуйте,
Ви погані йдіть до дому
А файні ночуйте!
Дружба: Господине, подарко,
Оскомоньку маю,
Тягне мене все до тебе,
Але ся встидаю (Сміх)
(З надвору чути спів, в хаті заворушилися: Молодий, молодий! де-хто виходить на двір, брат молоді з шаблею стає на лавці коло молоді)
З надвору: Отвирайте нам ворота —
Йде молодого почота!
Голоси на дворі: Е, так не можна! Так вам не влізеться! (павза) Та то вода а не горівка! Він хоче, щоб ми його охрестили. (Павза)
(Вже в сінях):
Отвирайте нам двері —
Пускайте нас в хату!
Дружба молоді (з хати): Давайте оплату, то пустим вас у хату!
Сваха 2.: Змилуйтеся! Не дайте нам стояти, миж люди з доріженьки, болять нас ноженьки!
Маршалок (зо сіней): Не хочете стояти, то викуп давайте!
Сваха 2.: Та впустіть в хату а там вже дамо, бо тут нас розшарпають!
Дружба: Не бійтеся, не розшарпають, в нас вовків нема! Дай Богові — Боже а людям — людське, то самі двері в хату відчиняться! (Павза)
Маршалок: Відчиніть! (дружба відчиняє)

ЯВА 3.

Входять молодий з дружною, світилкою і 4. свахи.

Дружба молодого: До вас дістатися, то три вози викупу зо собою треба брати. Віздиш до села—вже те-

бе чекає ціла череда: давай, давай, коли хочеш нашу дівчину зо села брати, бо як ні, то віз поломим, коням хвости пообтинаєм, а ви підете, звідкіль приїхали! Ну дали! Приїздимо перед ворота — знова давай, бо на подвіря не впустим. Дали! Прийшли в сіни і знов давай, бо в хату не впустим. Ну а тепер, як ми вже в хаті, чекає ще нас що, чи може можна вже свobodно туди прямувати (показує на стіл)

Дружба молоді: Ого, брате, туди ще — дуже далека дорога! Коли у вас є запас — продовжайте, нема — вертайте!

(Дружба молодого здвигає раменами до свахів)

Сваха 1.: Пробивайсь, пробивайсь! А ми нащо? Го, го! В нас таке є, що в тричі стільки перекупиш, в нас страху нема! (Підносять всі свахи кошики).

Дружба молоді: Щож би то була за сваха, щоб боялася страху!

Дружба молодого: Брате, свахи чортика за пазухою носять, тому то вони й роздоріжжя безпечно проходять. (Сміх)

Сваха 1.: Чортика, не чортика! Ми більше зможемо, як і самі ваші чортики! А от, коли не ми б, то хто знає, чи ви тут були б! Го, го! (виймає фляшку, тарілку і чарку, подає своєму дружбі, той скуплює маршalkів, відтак по черзі всіх дівчат, які виходять з-за стола і так підходить аж до брата молоді)

Дівчата: Січи братейку, рубай,
Своєї сестри з дому не дай.
Твоя сестра дорогая,
В неї коса золотая!

Дружба (подає братові молоді, як другим, цей заперечує мечем): А ти хто такий будеш, що викупу не береш?

Брат: Я козак, молоді брат! Викупу не приймаю, за зневагу всіх рубаю! В мене гонор більше варта, як горівки ціла кварта!

Дружба: О, тут вже не легка справа! (на бік) Як не виручить сваха, то справді наберемся страху! (шепчесь зо свахою) Я також козаком був і побратимство знаю, може б ми так оба запили тай побратимство?

Брат: Я тебе не знаю!

Дружба: А чи не Степаном тебе звати ?

Брат: Степан! Так що ?

Дружба: А чи не побував ти там на Січі вчорнік, як наш кошовий та татарву сік ?

Брат: Побував !

Дружба: Яж тебе зразу пізнав! А ти ще досі не впізнав Трофима, в якого порубана була спина і ти йому на поміч прибіг і зтягнув в оборіг ?

Брат: То ти Трофим у власній особі ?

Дружба: Во істину, а не по злобі! Тому то я, тебе пізнавши, побратимство з тобою запити хочу і тобі ручити своєю дружною.

Брат: Давай на доказ знак !

Дружба: Та тут, при людях, воно якось ніяк! Випиймо перше в двійку на знак згоди (кидає в тарілку карбованця) А це на рахунок частинної надгороди за твої труди коло мене, а вже опісля, як наставати будеш, дам доказів знак !

Брат: Нехай буде так! (випиває, гроші ховає, злазить, щоб обнятися, а за той час молодий іде за стіл зо своїми).

Дівчата: Ой брат продав сестрею,
Гроші сховав в кишейку.
З дружною запив побратимство,
А над сестрою насильство.
Біля неї вже жених воркує
А дружба дальше хитрує.

Брат: Що, це зрада ?

Дружба: Ні, це лиш така парада! Поспитай у своїх батьків, що надходять! (сам частує всіх гостей молодію а брат іде до гурту).

(Батьки підходять дарувати молодого в той сам спосіб, як молоді, лише без співів, музики грають, танцюють. По дарованню, дружки знімає з молодію вінок, кладе перед молодію, та відв'язує бинди, дає дружкам і найблищим подругам, цілуючи їх. Мати накидає на голови молодих рантух, який молодію скидає до трьох разів. Тоді дружка накладає її знову вінок з двома, оставшими биндами)

С в а х и : А я в свої мамуненьки
На відході
Посадила зелен - явір
На городі.

Рости, рости явороньку
Вище плота
А я в свої мамуненьки
Краща злота.

Рости, рости явороньку
Вище стріхи
А я в свої мамуненьки
Для потіхи.

(Підчас того молода плаче)

Ніц не допоможе плакання твоє
Сідайже, сідай, кохане з нами!
Штири коні стоять в возі,
Ніц плакане не допоможе,
Сідайже з нами!

(Виходять з-за стола)

(Батьки стоять посеред хати з хлібом; їм кланяються молоді, а сама молода цілується ще з усіма. Підчас того):

Летіла зозуля
Тай стала кувати
Вже наша Гануся
Буде дякувати.
Подякуй матінці,
Що тя виховала,
Подякуй сестричці,
Що тя заплітала
Подякуй батейку
За святу неділю
Подякуй дружейкам
За їх компанію!

(Свахи забирають один образ, подушку і шмаття молодої)

Гості молодої:

Весілля, весілля,
Тай вже по весіллю,
Скочу я в городець,
Подякую зіллю.

Дякую ти зілля,
Щом тя підливала
І тобі матінко,
Щось ми доглядала.

(Виходять, музики проводять, співають):

Місяцю - рогоженьку,

Світи нам дороженьку,
Щоб ми не зблудили,
Молодої не згубили.

(По павзі, вже на дворі)

Голосочку мій тоненький,
Далеко тя чути
Тай на тее подвірячко,
Де я маю бути.

Тай на тее подвірячко,

Тай до тої хати

Тай на тую постіль білу,

Де маю лягати! (Пісня стихає)

(В хаті мати, опершись на одвірок, плаче, батько край стола
сівши, звів голову).

(Куртина помало спускається)

ДІЯ IV.

Хата молодого в українськiм стилі.

ЯВА 1.

(Ще перед піднесенням куртини музики грають, гості танцюють а коли вже куртина піднеслася, за хвилику чути з надвору спів; Голоси в хаті: Вже привезли! (дехто з гостей і музики виходять; батьків в хаті немає).

С п і в : Вийди, вийди свекрох - батьку
 В новому кожусі,
 Бо віжджає невісточка
 В білому рантусі!
 Вийди, вийди свекрухонько
 На зустріч невістці —
 Будеш мати щебетуху,
 Як канарка в клітці!
 Вийдіть, вийдіть музиченьки,
 Заграйте в порозі,
 Розвеселіть невісточку
 В страсі та в трівозі!

(Цю коломийку співається чимраз голоснійше)

Спів в сінях: Відчини мати різку —
 Ведем ти невістку;
 Відчини мати хату —
 Ведем ти пелехату;
 Відчини мати скриню —
 Ведем ти господиню!

ЯВА 2.

(Входять в супроводі музик: молодий з молодою, дружба, світилка, свахи. Молода, що має під пахами два хліби, підходить до стола і кладе хліби на стіл. Дружба засаджує всіх за стіл)

(Вже за столом)

С в а х и : Ой дивнож нам дивно,
Що батьків невидно,
Що не йдуть до хати,
Невістку витати.
Невістки ся злякали,
В комору ся сховали.
Не дивуйтеся люди —
Зараз батьки будуть,
В комору ся не сховали —
Невістки ся не злякали!

ЯВА 3.

(В супроводі музик входять батьки, дарують молоду, як в дії III., батьки молодої дарували молодого. Після того виходять з-за стола, молоду садовлять на ослін, свахи здійсмають з голови рантух і вкладають кибалку, яку молода відкидає до трьох разів, відтак почіпчують і завязують в хустку, підчас того співають):

Через поле й річейку
Везли ми Ганусейку;
Ввели ми її до хати
До милого палати.
Тут тепер твоє гніздейко,
Де твій милий сердейко.
Хоч тут свекруха, не мати,
Не будеш бідувати.

Вона віддасть ти скриню,
Зробить з тебе господиню!

(Гануся встає, вже як молодиця, кланяється батькам тричі до ніг, ті її благословлять і цілують в чоло, відтак дає оставші дві бинді світлиці та сестрі молодого. Свахи ведуть Ганусю до молодого, який її цілує, музика грає, молода пара і гості танцюють і співають):

Ой музики грайте, грайте,
Ви гості гуляйте
Гарну пару молодую
Кругом оглядайте!

Д р у ж б а : Гарна пара голубяток,
Як чуднее диво,
Хай ся ляє в їх здоровля
Мед, горівка, пиво!

(Частує всіх, при чім співають віват при музиці):

Наша Ганусейка

По воду ходила,

Собі Івасейка

Тай приговорила! (музика повторяє)

А наш Івасейко

З батейком на раду:

Висилай батейку

Старостів до ладу! (музика повторяє)

Угодоньку склали,

Записи зробили,

На весілля гойне

Всіх людей спросили! (музика повотряє)

Весілля відбули

Аж завидять люде,

Шана вам батейки

Від молодих буде!

(Музика повторяє, загальний козачок, підчас якого куртина
помало спадає).

КІНЕЦЬ.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ — ПЕРЕПЛЕТНЯ

„ПРОМІНЬ“

ПРОДАЄМО: книжки в українській і чужих мовах, шкільні та канцелярійні прибори, косметичні вироби й білети державної льотерії.

КУПУЄМО: вживані книжки в українській і чужих мовах. — Приймаємо до направи - переплету книжки, готуємо альбоми, килими, переплітаємо нові твори з мистецькими витисками і різними оздобами.

Для української клієнтелі ціни спеціальні.

Приймаємо замовлення з провінції і даємо гуртові ціни.
Всякі замовлення просимо надсилати на адресу:

„**PROMIÑ**“ — Calle Rodríguez Peña, No. 311 — Buenos Aires

ПРИМІТКА: Маємо на складі великий вибір російських наукових творів.